

PASIŪLYMAI DĖL PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJŲ NUSTATYMO IR KEITIMO

2018 m.

d.

Pasiūlymus dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir (ar) keitimo teikianti institucija:	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
Veiksmų programos prioriteto numeris ir pavadinimas:	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos 4 prioritetas „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“
Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas:	4.3.2. konkretus uždavinys „Padidinti energijos vartojimo efektyvumą šilumos tiekimo srityje ir namų ūkiuose“
Veiksmų programos įgyvendinimo priemonės (toliau – priemonė) kodas ir pavadinimas:	04.3.2-LVPA-V-111 „Katilų keitimas namų ūkiuose“
Priemonei skirtų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma, mln. Eur:	15,00
Pagal priemonę remiamos veiklos:	Neefektyviai biomasę naudojančių individualių katilų keitimas į efektyvesnes technologijas, naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją (AIE) šilumos gamybai, namų ūkiuose, kurie nėra prijungti prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos.
Pagal priemonę remiamos veiklos arba dalis veiklų bus vykdomos:	☐ Stebėsenos komiteto pritarimas veiklų ar jų dalies vykdymui ne Veiksmų programos teritorijoje gautas. Stebėsenos komiteto pritarimas reikalingas veiklų vykdymui: ☐ ne Lietuvoje, o kitose Europos Sąjungos šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos regioninės plėtros fondo arba Sanglaudos fondo); ☐ ne ES šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos socialinio fondo). Stebėsenos komiteto pritarimas nereikalingas, nes: x veiklos bus vykdomos Lietuvoje (arba ES šalyse, kai projektai finansuojami iš Europos socialinio fondo);

	☐ apribojimai veiklų vykdymo teritorijai netaikomi.
Projektų atrankos būdas (finansavimo forma finansinių priemonių atveju):	☒ Valstybės projektų planavimas ☐ Regionų projektų planavimas ☐ Projektų konkursas ☐ Tęstinė projektų atranka ☐ Finansinė priemonė

Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2017-07-11
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	1. Projektas prisideda prie <u>Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos</u>, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“, (toliau – Strategija) 99 punkte numatytų tikslų įgyvendinimo.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	Vertinama, ar projektas prisideda prie Strategijos 99 punkte nurodyto tikslo – iki 2020 metų kiekvienais metais energijos suvartoti po 1,5 procento mažiau.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	Nustatytas kriterijus padės įvertinti, ar projektas prisidės prie energetinio efektyvumo didinimo strateginės iniciatyvos kasmet iki 2020 m. 1,5 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą.
Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS	Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2017-07-11

<p>KRITERIJUS</p> <p>☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p><i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i></p>	<p>☐ Nustatymas</p> <p>☒ Keitimas</p> <p>Pagal socialinių-ekonominių partnerių pastabas ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. 1K-8 „Dėl finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ pakeitime aprašytus terminus, keičiama formuluotė iš „individualus namų ūkis“ į „namų ūkis“.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>2. Projektas atitinka <u>Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano</u>, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1-149 „Dėl Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano patvirtinimo“, (toliau – EVEV planas) nuostatas.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p>Vertinama, ar projektas, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka EVEV plano 3.2 punkte „Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės namų ūkių sektoriuje“ 3.2.7 lentelėje „2014–2020 metų periodo ES struktūriniai fondai (Katilų keitimas namų ūkiuose)“ numatytą projektą, projekto veiklas ir projekto vykdytoją.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Projektų atrankos kriterijus nustatomas vadovaujantis strateginio planavimo dokumentu - EVEV planu. Pagal šį kriterijų atrinktas projektas labiausiai prisidės prie minėtame strateginiame dokumente numatyto priemonės tikslo bei planuojamų rezultatų pasiekimo. Taip pat projektas atitiks EVEV plane numatytą finansuojamą veiklą ir projekto vykdytoją. Atrinkus projektą, atitinkantį šio strateginio planavimo dokumento nuostatas, bus sudarytos sąlygos vartotojams individualiuose namų ūkiuose, neprijungtuose namų ūkiams, neprijungtiems prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, atnaujinti neefektyviai biomasę šilumos gamybai naudojančius katilus. Naudojant modernesnes ir tausesnes technologijas bus užtikrinamas darnus energijos išteklių naudojimas, padidintas energijos vartojimo</p>

	<p>efektyvumas, sumažinta oro tarša kietosiomis dalelėmis ir kitais teršalais bei pagerinta oro kokybė.</p> <p>Pagal nustatytą kriterijų atrinktas ir įgyvendintas projektas prisidės prie 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.3 investicinio prioriteto „Energijos vartojimo efektyvumo, pažangaus energijos valdymo ir AIE vartojimo viešosiose infrastruktūrose, įskaitant viešuosius pastatus ir gyvenamųjų namų sektorių, rėmimas“ 4.3.2. konkretaus uždavinio „Padidinti energijos vartojimo efektyvumą šilumos tiekimo srityje ir namų ūkiuose“ įgyvendinimo.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti:</p> <p>☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p>☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p><i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i></p>	<p>☒ Nustatymas</p> <p>☐ Keitimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>3. Aplinkos oro užterštumo mažinimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p><i>Šis kriterijus taikomas namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i></p> <p>Vertinama, ar namų ūkyje vykdomas projektas yra įgyvendinamas vienoje iš Lietuvos miestų teritorijų, kurios pagal 2018 m. sausio 9 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-12 „Dėl aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygio, viršijančio šio teršalo paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), žemėlapių ir jų naudojimo aprašo parengimo ir taikymo“ patenka į nustatytą padidintos aplinkos oro taršos zoną ir, ar tokioje teritorijoje įgyvendinamu projektu diegiamas lokalsios teršalų emisijos neturintis įrenginys, naudojantis atsinaujinančių išteklių energiją šilumos gamybai.</p>

	<p>Jei namų ūkis registruotas teritorijoje, kurios pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. D1-12 „Dėl aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygio, viršijančio šio teršalo paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), žemėlapių ir jų naudojimo aprašo parengimo ir taikymo“ patenka į nustatytą padidintos aplinkos oro taršos zoną, neefektyviai biomasę naudojantis katilas gali būti keičiamas tik į lokalsios teršalų emisijos neturinčius įrenginius, naudojančius atsinaujinančių išteklių energiją šilumos gamybai.</p> <p>Jei namų ūkis neregistruotas teritorijoje, kuri pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. D1-12 „Dėl aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygio, viršijančio šio teršalo paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), žemėlapių ir jų naudojimo aprašo parengimo ir taikymo“ patenka į nustatytą padidintos aplinkos oro taršos zoną, neefektyviai biomasę naudojantis katilas gali būti keičiamas efektyvesniu atsinaujinančių išteklių energiją šilumos gamybai naudojančiu įrenginiu, nepriklausomai nuo pirminio kuro/energijos rūšies .</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Kriterijumi atrenkami projektai labiausiai prisidėtų prie Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (toliau – Strategija), nustatyto aplinkos apsaugos politikos tikslo oro kokybės apsaugos srityje – užtikrinti, kad Lietuvoje į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršytų tarptautiniuose ir ES teisės aktuose nustatyto kiekio, oro teršalų koncentracija aplinkos ore neviršytų žmogaus sveikatai ir aplinkai nepavojingų aplinkos oro užterštumo lygių, ypač problematiškiausiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), kur didžiausios aplinkos oro apsaugos problemos kyla dėl šilumos energijos gamybos namų ūkių šildymo įrenginių. Didžiausia nauda dėl sumažėjusio aplinkos oro užterštumo lygio būtų jaučiama tose miestų teritorijose, kuriose kietųjų dalelių tarša viršija $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ normą ir kuriuose neigiamą oro užterštumo poveikį patiria didesnis gyventojų skaičius. Tai pat Strategijoje pažymėta, kad</p>

	<p>dėl kietojo kuro, įskaitant ir biokurą, naudojimo namų ūkių šildymo įrenginiuose šildymo sezono laikotarpiu vis dažniau miestuose viršijamos aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis, benzo(a)pirenu normos. Siekiant įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones, prisidėti prie aplinkos oro taršos ir jos neigiamo poveikio mažinimo, aplinkos oro užterštumo lygio pagerinimo, skatinamas neefektyviai biomasę naudojančių šildymo įrenginių keitimas į lokaliai teršalų emisijos neturinčius įrenginius, naudojančius atsinaujinančių išteklių energiją, didžiųjų Lietuvos miestų padidintos aplinkos oro taršos zonose.</p> <p>Atrankos kriterijus taikomas projektų atrankos metu.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti:</p> <p>☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p>☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p><i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i></p>	<p>☒ Nustatymas</p> <p>☐ Keitimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>4. Energetiškai efektyvesnių technologijų diegimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p><i>Šis kriterijus taikomas namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i></p> <p>Vertinama, ar namų ūkyje įgyvendinamo projekto metu būstui šildyti diegiamos energetiškai efektyvios technologijos, naudojančios atsinaujinančių išteklių energiją. Pagal šį atrankos kriterijų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aukštesnis balas bus skiriamas projektams, kuriais neefektyvūs biomasę naudojantys katilai namų ūkiuose bus keičiami į įrenginius, kurie 1 kWh šilumos kiekio pagaminti naudoja mažiau pirminio kuro ar energijos, perskaičiuoto (-s) į energijos ekvivalentą (kgne).

- Žemesnis balas bus skiriamas projektams, kuriais neefektyvūs biomasę naudojantys katilai namų ūkiuose bus keičiami į įrenginius, kurie 1 kWh šilumos kiekio pagaminti naudoja daugiau pirminio kuro ar energijos, perskaičiuoto (-s) į energijos ekvivalentą (kgne).

Pirminio kuro ar energijos poreikis, išreikštas energijos ekvivalentiniu dydžiu (kgne):

$$PK_P = \frac{RK_K}{\check{S} \times N_K} \times P_{KK}$$

Čia:

PK_P – Pirminio kuro ar energijos poreikis (kgne);

RK_K – Reikalingas pagaminti šilumos kiekis (kWh); $RK_K = 1$

\check{S} – Kuro apatinis šilumingumas (kaloringumas), kurio ekvivalentinė vertė*:

Pirminio kuro ar energijos rūšis	Š, kWh
Malkos (standartinė 25 % drėgmė), kg	3,833
Pjuvenų granulės/ medienos briketai (standartinė 10 % drėgmė), kg	4,667
Elektra, kWh	1

N_K – Šilumą gaminančio įrenginio naudingumo koeficientas.

P_{KK} – Pirminio kuro ar energijos perskaičiavimo į ekvivalentinį energijos vienetą koeficientas*:

Pirminio kuro ar energijos rūšis	P_{KK} , kgne
Malkos (standartinė 25 % drėgmė), kg	0,33
Pjuvenų granulės/medienos briketai (standartinė 10 % drėgmė), kg	0,401

	Elektra, kWh	0,086
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	* Ekvivalentinės vertės yra įtrauktos į „Energijos vartojimo efektyvumo didinimo 2017-2019 metais veiksmų planą“, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017-07-07 įsakymu Nr. 1-181 „Dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo 2017-2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“.	
Teikiamas tvirtinti: ☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	x Nustatymas ☐ Keitimas	
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	5. Aplinkos oro užterštumo mažinimas padidintos oro taršos zonose	
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	Šis kriterijus taikomas namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti. Vertinama teritorija (namų ūkio registracijos vieta), kurioje įgyvendinamas projektas: <ul style="list-style-type: none"> - jei projektas įgyvendinamas teritorijoje, kuri patenka į pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. D1-12 „Dėl aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygio, viršijančio šio teršalo paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), žemėlapių ir jų naudojimo aprašo parengimo ir taikymo“ nustatytą padidintos aplinkos oro taršos zoną, jam skiriamas aukščiausias balas. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Jei projektas įgyvendinamas viename iš Lietuvos miestų, bet toje teritorijoje, kuri nepatenka į pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. D1-12 „Dėl aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygio, viršijančio šio teršalo paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), žemėlapių ir jų naudojimo aprašo parengimo ir taikymo“ nustatytą padidintos aplinkos oro taršos zoną, jam bus skiriamas aukštesnis balas; - jei namų ūkis registruotas kitose Lietuvos vietovėse, jam skiriamas žemesnis balas.
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Kriterijumi atrenkami projektai labiausiai prisidėtų prie Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (toliau - Strategija), 49 punkto įgyvendinimo. Didžiausią naudą dėl sumažėjusio aplinkos oro užterštumo lygio tokių priemonių įgyvendinimas sukurtų miestuose, kuriuose neigiamą oro užterštumo poveikį patiria didesnis gyventojų skaičius. Taip pat Strategijoje pažymėta, kad dėl kietojo kuro, įskaitant ir biokurą, naudojimo namų ūkių šildymo įrenginiuose šildymo sezono laikotarpiu vis dažniau miestuose viršijamos aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis, benzo(a)pirenu normos. Siekiant įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones, prisidėti prie aplinkos oro taršos ir jos neigiamo poveikio mažinimo, aplinkos oro užterštumo lygio pagerinimo, skatinamas šildymo įrenginių atnaujinimas Lietuvos miestuose (ypač teritorijose, kurios patenka į pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. D1-12 „Dėl aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygio, viršijančio šio teršalo paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), žemėlapių ir jų naudojimo aprašo parengimo ir taikymo“ nustatytą padidintos aplinkos oro taršos zoną) suteikiant aukštesnius balus. Atrankos kriterijus taikomas projektų atrankos metu.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti:</p> <p>☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p>	<p>☒ Nustatymas</p> <p>☐ Keitimas</p>

<p>x PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS (Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</p>	
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>6. Projektu diegiama įrenginio įsigijimo kaina.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p><i>Šis kriterijus taikomas namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i> Vertinamas namų ūkyje įgyvendinamu projektu įsigyjamo įrenginio kainos ir galingumo santykis. Pagal šį atrankos kriterijų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aukštesnis balas bus skiriamas, jei neefektyvūs biomasę naudojantys katilai namų ūkiuose bus keičiami į įrenginius, kurių paskaičiuota 1 kW galingumo vertė pinigine išraiška yra mažesnė. - žemesnis balas bus skiriamas, jei neefektyvūs biomasę naudojantys katilai namų ūkiuose bus keičiami į įrenginius, kurių paskaičiuota 1 kW galingumo vertė pinigine išraiška yra didesnė. <p>Pasirinkto įrenginio kaina dalinama iš įrenginio galingumo (kaina/kW) ir gaunama 1 kW galingumo vertė pinigine išraiška.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Siekiant užtikrinti 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos produkto rodiklio „Namų ūkiai, kuriuose padidintas atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo efektyvumas“ reikšmės pasiekimą ir efektyvų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimą, prioritetas suteikiamas įrenginiams, kurių 1 kW vertė pinigine išraiška yra mažiausia. Atrankos kriterijus taikomas projektų atrankos metu.</p>

Viceministras
(ministerijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

Vidmantas Macevičius
(vardas ir pavardė)